

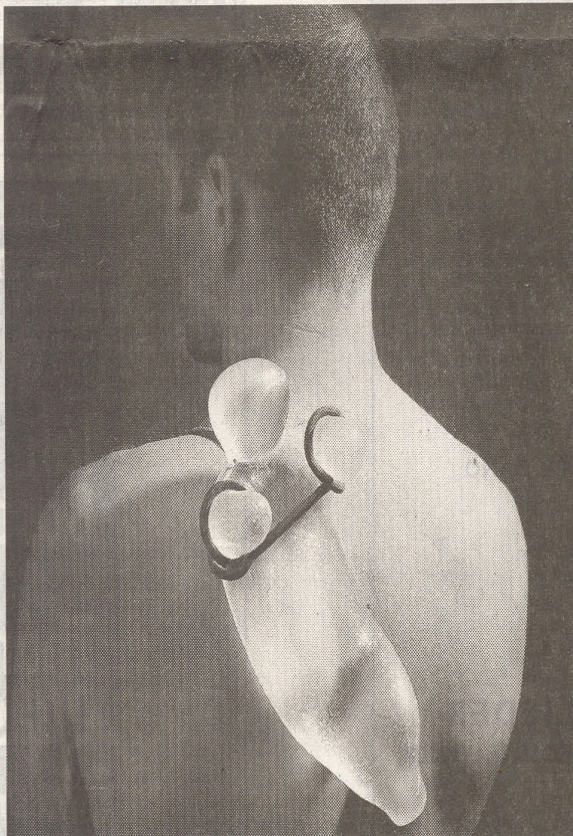
Afstandelijk en onverzettelijk glas

Tentoonstelling: Glas04 - Van Ruimtelijkheid tot Intimiteit. T/m 10 oktober in Stedelijk Museum Roermond, Andersonweg 4, Roermond. Di t/m vr 11-17u, za en zo 14-17u. Inl: 0475-333496

Door Edo DIJKSTERHUIS

De toren reikt bijna tot het dak. Drie verdiepingen van glas. Platen van zo'n anderhalve meter lengte met scherpe punten op de hoeken, geplaatst in een stervorm. Er staan vingerafdrukken in de stoflaag. Dit is geen ijl luchtkasteel maar een constructie van eerlijk bouw-materiaal, net zo solide als de loden kogels die balanceren op de horizontale tussenlagen. Zo heeft de maker Jan Hein van Stiphout het ook bedoeld. Het werk dat hij maakte voor de tentoonstelling *Glas04* is een ode aan de neogotische architect Pierre Cuypers (1827-1921), bekend van het Rijksmuseum en Amsterdam CS, en voormalig eigenaar van het pand waar het Stedelijk Museum Roermond in is gehuisvest.

In Cuypers' tijd was glas vooral een gebruiksvoorwerp, goed voor drinkglazen, borden of de gebrandschilderde ramen van stads- genoot Joep Nicolas. Maar het vervagen van de grens tussen vormgeving en beeldende kunst heeft in het glas bijzonder sterk doorgezet. In Roermond was men zich daar vroeg van bewust. Al in 1988 werd daar onder de titel *Vormen in Glas* hedendaags glaswerk getoond dat zich ontworstelt aan ambachtelijke functionaliteit. Vijf tentoonstellingen later wordt de oude tweedeling tussen toegepaste en autonome kunst definitief inge-ruild voor een andere. Van Ruimte-

Simsa Cho: 'Healing Boy', 2004

lijkheid tot *Intimiteit* luidt de onder-titel van *Glas04*.

Die tegenstelling duidt op een verschil in schaal maar ook in beleving. Niet alleen de monumentale afmetingen van Van Stiphouts werk nopen tot een bewonderen op afstand. Het is ook de mathematische rangschikking van de glas-platen, de architectonische stapeling van het materiaal, die het glas afstandelijk, hard en onverzettelijk maken. De toren is de absolute

tegenhanger van het werk van Bernard Heesen dat iets verderop staat opgesteld. Zijn reusachtige kellen, soepterrines en Mariakronen van blauw glas wemelen van de barokke tierelantijntjes. De vormen zijn wellustig rond en sensueel. Ze vragen er bijna om betast en gestreeld te worden.

Toch weet *Glas04* zich niet helemaal te onttrekken aan de oude tweedeling. De schalen van Helly Oestreicher lonken naar de na-

tuurlijke vormen van het bos maar zijn onmiskenbaar toegepaste kunst. De vorm is hier decoratie. Dat geldt nog sterker voor de staande lampen met glazen vlammen van Albert Geertjes. Het is meubilair en op het kitscherige af. Veel beter is zijn van binnenuit verlichte melkfles met craquelé-motief. Een riempje om de buik van de fles geeft de suggestie van spanning en breekbaarheid.

Maar er is ook glaswerk dat te nadrukkelijk Hogere Kunst wil zijn. Udo Zembok refereert in zijn drie versies van *Hommage à Rothko* aan de schilderkunst, moeder aller autonome kunstvormen. De gegolfde brokken glas met vlakken en een enkele streep lijken inderdaad op Rothko's suprematistische meesterwerken. Maar ze zijn ook saai en fantasieloos. Veel spannender is het monochroom groene blok van Durk Valkema. Door de geslepen kromming en het contrast tussen gladde voor- en ruwe achterkant ontstaat een spel van steeds verschuivende lijnen.

Maar het meest verrassende is de bijdrage van Simsa Cho. Haar *Healing Boy* is een mannetje met vooruit gestoken, stompe armen en benen. De vorm houdt het tussen cartoonesk deegpoppetje, vormgevingsgadget uit de stal van Alessi en de mollige Venus van Willendorf. Op zijn platte rug kan je zitten of staan. Op de schouder binden als een West-Afrikaans vruchtbaarheidsbeeldje kan ook. Volgens de maakster is het glas een goede geleider voor stemmen, hartslag en andere vibraties uit de omgeving waardoor het figuurtje dienst doet als een soort spirituele versterker. Op die manier is *Healing Boy* een talisman, gebruiksvoorwerp en symbool tegelijkertijd.